

τὴν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν τοῦ χηρεύσαντος καὶ τε-
θλιμμένου Τζιντό.

Ταῦτα εἶπεν ἡ Κουννὴ, ἣτις εἶχε νυμφευθῆ τέλος.

Καὶ ἡμεῖς, τότε μόλις ἀνεμνήσθημεν τὴν ἀρχικὴν
τῶν πόθων μας πηγὴν.

Καὶ ἡ παρὰ τὴν λίμνην ἐπαυλις; Ἀνεβλήθη πρὸς
ὄραν ἐπ' ἀόριστον.

Ὁ τυφλὸς Κουρδὸς εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῆ ὑπὸ σκιὰν
δένδρου, ρεμβάζων μελαγχολικῶς· πιθανῶς ἀνεπύλει
τὴν μακαρίτιδά μεταστᾶσαν. Καὶ ἡμεῖς, ἀποχαιρε-
τίσαντες, ἱππεύσαμεν καὶ ἀπῆλθομεν.

Μετ' ὀλίγον χρόνον, ἄλλοι πόθοι ἐπλήρωσαν τὰς
ψυχὰς μας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἰδιοτροπία τῶν ἰσχυ-
όντων δὲν ἠθέλησε νὰ φανῇ τόσον ἀμείλικτος. Ἐγ-
κατελείψαμεν τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ ἀπῆλθομεν εἰς
ἐπίσκεψιν χωρῶν ἄλλων καὶ τόπων μᾶλλον πεπολι-
τισμένων. Καὶ ὅτε μετὰ πάροδον ἐνιαυτῶν ἐπανεκάμ-
ψαμεν μεγάλοι, εὐρόντες στενόχωρον τὸν ἀπολίτιστον
ἐκεῖνον κόσμον, ἀνεμνήσθημεν τοῦ παιδικοῦ μας ὄνει-
ρου, καὶ ἐσκέφθημεν νὰ τὸ πραγματοποιήσωμεν.

Μετέβημεν εἰς τὴν λίμνην, ἀλλὰ πόσον ἄλλοιᾶ μάς
ἐφάνη τὴν φορὰν ταύτην! Τέλμα δυσώδες, πλήρες ἀ-
καθαρσιῶν καὶ μολυσμάτων, ὡς ἐκ τῶν διχοκῶς ἐν
αὐτῇ διαμενουσῶν χηνῶν, αἵτινες οὐδὲν πλέον θέληγ-
τρον παρουσιάζον εἰς τοὺς ἡλικιωθέντας ὀφθαλ-
μούς μας.

Ἐκτοτε ἐγκατελείψαμεν ὀριστικῶς τὴν ιδεάν τοῦ
πρώτου μας ὀνείρου, καὶ ἀπεφασίσαμεν ν' ἀφῆσωμεν
τοὺς τόπους ἐκεῖνους.

Μετ' οὐ πολὺ, καὶ πάλιν ἀπηρχόμην τῆς Μικρᾶς
'Ασίας καθ' ὃδόν, συννητήθημεν μετὰ ληστῶν Κουρ-
δων, οἵτινες διέταζαν τοὺς ἀμαξηλάτας νὰ σταματή-
σωσιν· ἐνῷ δὲ ἦσαν ἔτοιμοι νὰ πυροβολήσωσι καθ' ἡ-
μῶν, εἰς ἐξ αὐτῶν, ἀναγνωρίσας τὸν πατέρα μας, ἔδραμε
νὰ σφίγῃ τὴν χεῖρά του, νεύσας συνάμα πρὸς τοὺς συν-
τρόφους του νὰ παύσωσι τὰς ἐλθροπραξίας. Ἦτο ὁ
χωλὸς Ἰμπήσχ, ὅστις, πληροφορήσας ἡμᾶς περὶ τῆς
καλῆς υἱείας τῆς Κουννῆς, μάς ἀφῆκε νὰ διέλθωμεν
ἀνενόχλητοι.

Εἶχομεν πρὸ δέκα ἐτῶν συμφάγει· μετ' αὐτοῦ, κατὰ
τὴν παρὰ τὸ χωρίον Ἀκ-ὄρὲν συνάντησιν μας.

Ἡ Κουννὴ εἶχε δίκαιον. Ἦτο τίμιος ἄνθρωπος!

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

ΑΚΑΤΑΒΥΘΙΣΤΟΝ

Ὁ ἀμερικανὸς πλοίαρχος Νόρτωνα πρὸ καιροῦ ἔχει
εὑρεῖν νέον σύστημα κατασκευῆς πολεμικῶν πλοίων διὰ
συνδυασμοῦ διαμερισμάτων πεπληρωμένων δι' ὕδατος καὶ
δι' αἵρος, ὥστε τὸ πλοῖον νὰ καθίσταται ἀκαταβύθιστον.
Ἡ κατασκευὴ μικροτέρου πλοίου κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο
ἀπέδειξεν αὐτὸ ἐξαιρετικὸν καὶ πρακτικόν, ἀπεφασίσθη λοι-
πὸν τῶρα νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ πολεμικῶν πλοίων τῶν
Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἐσχάτως ἐγένετο ἐν τῇ βουλῇ
ἡ πρότασις νὰ δοθῇ τῇ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργῷ ἡ ἄ-
δεια πρὸς κατασκευὴν θωρηκτοῦ 6,000 τόνων κατὰ τὸ
σύστημα τοῦ Νόρτωνα. Θὰ κατασκευασθῇ ὁλόκληρον ἐκ
χάλυδος καὶ θὰ διαίρηται εἰς 170 καθετοὺς καὶ ὀριζον-
τίους χώρους ἢ διαμερίσματα.

Ἡ ΣΧΟΛΗ

ΤΗΣ ΥΑΣΝΑΙΑ ΠΟΛΙΑΝΑΣ

(ὑπὸ τοῦ κόμητος Λέοντος Τολοταί.)

(Συνέχεια)

Ἡ γνώμη τοῦ λαοῦ περὶ τῆς Σχολῆς ὑπέστη με-
γάλην τροποποίησιν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς. Ὅτι
κατ' ἀρχὰς ἐλέχθη, θὰ λάβωμεν ἀφορμὴν νὰ τὸ ἀνα-
φέρωμεν ἐν τοῖς κατωτέρω. Σήμερον λέγουσιν, ὅτι ἐν
τῇ Σχολῇ τῆς Ὑασνάια Πολιάνας διδάσκουσι τὰ
πάντα, ὅλας τὰς ἐπιστήμας, καὶ ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν
αὐτῇ διδασκαλοὶ... τρομάρα! Λέγουσιν, ὅτι κατα-
σκευάζουν τὸν κεραυνὸν καὶ τὴν ἀστραπὴν. Ἐν τού-
τοις, οἱ μαθηταὶ ἐννοοῦσι θαυμάσια, μαθόντες ἤδη
τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν.

Ὅτι ὅθι τινὰς, — τοῦ, πλουσίους ἀγρότας —
νὰ μάς ἐμπιστεύωνται τὰ τέκνα των, εἶνε ἡ ματαιο-
φροσύνη τοῦ νὰ τὰ βλέπωσι σπουδάζοντα τελείως,
μανθάνοντα τὴν διαίρεσιν (ἡ διαίρεσις δι' αὐτοὺς
εἶνε ὁ ὕψιστος βαθμὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως). Ἄλλοι πα-
τέρες ἐκτιμῶσι τὴν ἀπάκτησιν γνώσεων ὡς πρᾶγμα
λίαν ὠφέλιμον· ἀλλ' οἱ πλεῖστοι ἐνεργοῦσιν ἀσυνει-
δήτως, ὑπεύχοντες μόνον εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ αἰῶνος.

Οἱ μαθηταὶ οὗτοι, οἱ οὕτως ἐλθόντες εἰς τὴν σχο-
λὴν, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν πλειονοψηφίαν, παρευ-
τιάζουσιν ἡμῖν τὸ εὐτυχέστερον φαινόμενον· ἐπιδί-
δουσι τόσον καλῶς εἰς τὴν σπουδὴν, ὥστε οἱ πατέ-
ρες των ἐνδίδουσιν ἀμέσως εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν
παιδῶν, καὶ αἰσθανόμενοι οἱ ἴδιοι ἀνεπαισθήτως, ὅτι
τὰ τέκνα των νὰ κερδήσωσιν μόνον ἔχουσιν ἐκ τῆς
Σχολῆς, οὐδόλως ἀποσύρουν αὐτά. Εἰς πατὴρ μοι
διηγήθη, ὅτι μίαν φορὰν ἔκαυσε ὁλόκληρον ἐν κη-
ρίον, κρατῶν αὐτὸ ἐμπροσθεν τοῦ βιβλίου τοῦ υἱοῦ
του, ἐπῆνεσε δὲ πολὺ καὶ αὐτὸν καὶ τὸ βιβλίον του.
Ἦτο δὲ τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον.

— Ὁ πατὴρ μου, μοι ἔλεγεν ἐπίσης ἕτερος μαθη-
τῆς, ὁ πατὴρ μου ἀκούων ἐν διήγημα, ἐμεδίεισε καὶ
ἀπῆλθεν· ἀλλὰ τὴν ἀγίαν γραφὴν, ἐμείνε μετρί τοῦ
μεσονυκτίου ὅπως τὴν ἀκούσῃ, καὶ μ' ἐφώτιζεν ὁ
ἴδιος.

Εὐρισκόμενός ποτε μεθ' ἐνὸς νέου διδασκάλου ἐν
ἐπισκέψει παρὰ τινι μαθητῇ, τῷ ἔδωκα, διὰ νὰ ἐπι-
δείξῃ τὰς γνώσεις του, πρόβλημα ἀλγεβρικὸν πρὸς
λύσιν. Ἡ μήτηρ ἦτο ἀπησχολημένη εἰς τὴν θερμά-
στραν, καὶ τὴν εἶχομεν λησμονήσει. Ἀκούουσα τὸν
υἱὸν της, ὅστις κατασκευάζε τὴν ἐξίσωσιν, νὰ λέγῃ
μὲ ἥθος σοβαρὸν καὶ ἀπησχολημένον: α2β—γ—δ
ἐκάλυψε τὸ στόμα της διὰ τῆς χειρὸς, καὶ συνεκρά-
τει ἑαυτὴν ἐπὶ μακρόν. Εἶτα, κατέληξεν εἰς ἐκρηξιν
γελώτων, χωρὶς νὰ δύναται νὰ μάς ἐξηγήσῃ διατὶ
ἐγέλα.

Ἡ γενικὴ γνώμη εἶνε, ὡς πιστεύω, αὕτη: ὅτι δι-
δάσκονται τὰ πάντα (ὅπως καὶ εἰς τὰ παιδιὰ τῶν
εὐγενῶν), μετὰ ζήλου καὶ ματαίας· ἀλλὰ συναμ-
ταχέως μανθάνουσι τὰ παιδιὰ ἀνάγνωσιν καὶ γρα-
φὴν, καὶ διὰ τοῦτο, πρέπει νὰ στέλλωνται εἰς τὴν
σχολὴν ταύτην. Κυκλοφοροῦσιν ἐπίσης καὶ φῆμαι

κακαί, ἀλλὰ τὴν σήμερον ὀλίγην πίστιν εὐρίσκουσιν παρὰ τοῖς πολλοῖς.

Δύο ἐξαίρετοι μαθηταὶ πρό τιнос, εἶχον καταλίπει τὴν σχολήν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐμάνθανον ταχέως τὴν γραφήν.

Εἷς ἕτερος, στρατιώτης, ᾔθελε νὰ μᾶς δόσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἀλλ' ἀφοῦ ἐξήτασεν τὸν καλλίτερον τῶν ἡμετέρων μαθητῶν, καὶ εὗρεν, ὅτι μετὰ δισταγμοῦ ἀνεγίνωσκε τὸ ψαλτήριον, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ διδασκαλία ἦτο κακὴ, καὶ ὅτι ἡ σχολὴ ἐκτὸς τῆς φήμης αὐτῆς οὐδὲν εἶχε τὸ καλόν.

Πλείστοι χωρικοὶ τῆς Ὑασνάια Πολιάνας φοβοῦνται ἀκόμη, μήπως αἱ κακαὶ φῆμαι ἐπαληθεύσωσι: Πιστεύουσιν, ὅτι οἱ μαθηταὶ διδάσκονται ἐπιτήδες δι' ἕνα σκοπὸν, καὶ ὅτι πάντοτε ἐσμέν ἑτοιμοὶ νὰ τοὺς φορτώσωσιν ἐπὶ τῶν ἀμαξιδίων καὶ νὰ τοὺς μεταφέρωμεν εἰς τὴν Μόσχαν. Δὲν παραπονοῦνται σχεδὸν διόλου τώρα ἐπὶ ἐλλείψει τάξεως. Μοὶ συνέβη συχνάκις νὰ παρατηρήσω τὴν ἀμηχανίαν, εἰς ἣν περιήρχετο πατήρ τις, ὅστις, ἐρχόμενος εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν υἱὸν του, ἐνέπιπτεν εἰς τὸ μέσον τοῦ θορύβου, τῆς ἀταξίας καὶ τῆς μάχης. Εὗρισκε τὴν ἀταξίαν πολλήν καὶ τὴν διδασκαλίαν καλὴν καὶ ἐπειδὴ ταῦτα συνευάζοντο, δὲν ἐνόεε πλέον τιποτε.

Ἡ γυμναστικὴ ἐγείρει ἀκόμη τινὰς προλήψεις, καὶ πάντες διατελοῦσι πεπεισμένοι, ὅτι καταντᾷ νὰ κατὰστρέφῃ τὴν κοιλίαν. Κατὰ τὸ τέλος τῶν νηστειῶν, ἢ ὅταν τὰ λαχανικὰ εἰσὶν ὄριμα, ἡ γυμναστικὴ βλάπτει.

Τινὲς τῶν γονέων, ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, προβαίνουσι μέχρι τοῦ νὰ ἀγανακτῶσι διὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἰσότητος, ὅπερ ἐπικρατεῖ ἐν τῇ Σχολῇ. Κατὰ μῆνα Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶχονεν δύο κορασίδας, θυγατέρας ἐνὸς πλησίον ἀγρότου. Ἐφόρουσαν μανδύας καὶ σκούφιας, καὶ ἦσαν κατ' ἀρχὰς ὁλως μεμονωμέναι, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐτίθασαυθισαν, καὶ ἤρξαντο νὰ μελετῶσι μετὰ ζήλου. Μίαν ἡμέραν ὁ πατήρ, ἐλθὼν καὶ εὐρὼν αὐτάς ἐντὸς τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν, τινὲς τῶν ὁποίων, ἀκουσθῶντες διὰ τῶν ἀγκώνων, εἰς τὰς σκούφιας τῶν κορασίδων του, ἤκουον τὸν διδάσκαλον, ὠργίσθη καὶ τὰς ἀπέσυρεν ἐκ τῆς Σχολῆς, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ἡμολογήσῃ τὸ αἷτιον τῆς δυσχερείας του.

Τέλος, ἐνίοτε μαθηταὶ καταλείπουσι τὴν σχολήν, διότι οἱ γονεῖς των, παρακινήθέντες νὰ μᾶς τοὺς ἀποστείλωσιν ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ εὐχαριστήσωσι τινὰ, τοὺς ἀποσύρουσιν ἅμα ὡς ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐκλείψει.

* *

Ἐν συνόψει λοιπὸν, ἡ Σχολὴ ἔχει δώδεκα εἶδη ἀσχολιῶν, ἧται μαθημάτων, τρεῖς τάξεις, περὶ τοὺς τεσσαράκοντα μαθητὰς, τέσσαρες διδασκάλους καὶ πέντε ἕως ἑπτὰ μαθήματα καθ' ἑκάστην.

Ἐκαστος τῶν διδασκάλων τηρεῖ ἐν πρόγραμμικ μαθημάτων, καὶ κοινοποιῶσιν αὐτὸ πρὸς ἀλλήλους τὴν κυριακήν. Μεταχειρίζονται τὰ προγράμματα ταῦτα πρὸς ὅρισμὸν τοῦ σχεδίου τῆς διδασκαλίας κατὰ τὴν ἐπομένην ἐβδομάδα. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον

τοῦτο δὲν πραγματοποιεῖται πάντοτε ἀπαράλλaktως ὁποῖον ἦτο, τροποποιούμενον συνεχῶς ἐπὶ τῇ αἰτήσσει τῶν μαθητῶν.

Ἡ μηχανικὴ ἀνάγνωσις περιλαμβάνεται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς γλώσσης. Τὸ πρόβλημα τῆς διδασκαλίας ταύτης, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, συνίσταται εἰς τὴν καθοδήγησιν τοῦ μαθητοῦ πρὸς κατανόησιν τῶν ἐν φιλολογικῇ γλώτῃ γεγραμμένων βιβλίων. Ἡ ἐμάθησις τῆς φιλολογικῆς γλώσσης εἶνε ἀπαραίτητος, καθότι ἐκτὸς αὐτῆς δὲν ὑπάρχουσι καλὰ βιβλία.

Κατ' ἀρχάς, ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς Σχολῆς, οὐδεμία διάκρισις ὑπῆρχε μεταξὺ ἀναγνώσεως μηχανικῆς καὶ προσδευτικῆς. Οἱ μαθηταὶ ἀνεγίνωσκον μόνον ὅ,τι ᾔδυναντο νὰ ἐννοῶσιν· ἦτοι, βιβλία εἰδικά, καὶ τὰ διηγήματα τοῦ Χουδιακῶφ καὶ τοῦ Ἀφανασιέφ. Ἐστοχαζόμεν, ὅτι τὰ παῖδια, διὰ νὰ μάθωσι τὴν ἀνάγνωσιν, ἔπρεπε νὰ εὐχαριστῶνται ἐξ αὐτῆς καὶ διὰ νὰ εὐχαριστῶνται, ἔπρεπε νὰ ἐννοῶσι καὶ νὰ ἀγαπῶσι τὰ ἀναγινωσκόμενα. Ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη ὅσον λογικὴ καὶ διαυγὴς καὶ ἀν' ἐφαίνετο, ἦτο ἐν τοῦτοις ἐσφαλμένη.

Ἐν πρώτοις, διὰ νὰ μεταβῇ τις ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν τοίχων ἀναγνώσεως εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων, ὤφειλε νὰ διδάξῃ εἰς ἑκάστον μαθητὴν ἰδιαίτερος τὴν μηχανικὴν ἀνάγνωσιν ἐν οἰσθῇποτε βιβλίῳ. Ἐνὸς οἱ μαθηταὶ ἦσαν ὀλιγάριθμοι καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀσχολιῶν αὐτῶν συγκεχυμένα, ἔπετύγχανον ἄνευ μεγάλης δυσκολίας νὰ φέρω αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν τοίχων ἀναγνώσεως εἰς τὴν τῶν βιβλίων. Ἀλλὰ με τοὺς νέους μαθητὰς, τὸ τοιοῦτον ἐγένετο ἀδύνατον. Οἱ μικρότεροι δὲν ἦσαν εἰς κατὰστασιν νὰ ἀναγινώσκωσι καὶ συγχρόνως νὰ ἐννοῶσι τοὺς μύθους. Ἡ σύγχρονος αὕτη προσπάθεια — τοῦ συλλαβεῖν τὰς λέξεις, καὶ συγχρόνως κατανοεῖν τὴν σημασίαν αὐτῶν — ὑπερέβαινε τὰς δυνάμεις των.

Ἄλλον ἀτόπημα: Οἱ μῦθοι οὗτοι διέκοπτον τὴν προσδευτικὴν ἀνάγνωσιν, καὶ, ὁποιοῦνδήποτε βιβλίον καὶ ἀν' ἐλαμβάνομεν, — ἐθνικόν, στρατιωτικόν, τὸν Ποῦσκιν, τὸν Κόγολ, τὸν Κεραμζίνον — ἐγένετο φανερόν, ὅτι τὰ μεγαλειότερα παιδία ἀναγινώσκοντα τὸν Ποῦσκιν, ὡς καὶ τὰ μικρότερα τοὺς μύθους, δὲν ᾔδυναντο συγχρόνως νὰ ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ ἐννοῶσιν, ἐνῷ ἐνόουν ὅταν ἤκουον ἡμᾶς ἀναγινώσκοντας.

(ἀκόλουθε)

Ἡ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ

Πολλάκις ἔτυχεν ἐν τοῖς γραφικοῖς τῶν Ἀλπειων χωρίοις περινοστοῦντες νὰ σταματήσωμεν πρὸ παλαιᾶς καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τῶν διηνεκῶν βροχῶν ἡμαυρωμένης ἐκκλησίας, ὅπως ἀκροασθῶμεν μελωδίας ἥ τις ἐφαίνετο ὅτι κατήρχετο ἐκ τοῦ ἐὺρανοῦ. Ναί, τότε ἐβλέπομεν καὶ ἠκούομεν ἐν τῇ πραγματικότητι ὅτι πρότερον ποτὲ ἀνέγνωμεν περὶ τῶν ὠραίων